

Araştırma Makalesi

Türkiye’de Adli Tıp Alanında Yapılmış Uzmanlık Tezlerinin Bilimsel Yayına Dönüştürülme Oranının Değerlendirilmesi

Evaluation of Publication Rate of Forensic Medicine Specialty Theses in Turkey

Derya Çağlayan, Cemil Çelik, Ahsen Kaya*, Ekin Özgür Aktaş

Öz: **Amaç:** Adli Tıp alanında yapılmış tıpta uzmanlık tezlerinin ulusal ve uluslararası dergilerde yayına dönüştürülme oranının incelenmesidir. **Gereç ve Yöntem:** Yüksek Öğretim Kurulu Tez Merkezi veri tabanından 1983-2016 yılları arasında yapılan uzmanlık tezleri taranmıştır. Ulaşılan tezlerin yazar ve danışman adı ile tez başlığı kullanılarak Ulakbim, Türk Medline, Google Scholar, Web of Science, Pubmed veri tabanları taranmıştır. Yayına dönüştürülmüş tezlerin yapıldığı yıl, makalenin yayınlandığı yıl, derginin veri tabanı, uzmanlık öğrencisinin yazar sıralaması, araştırma tipi, tez konuları ana başlıklar halinde kaydedilmiştir. **Bulgular:** Tarama sonucunda 1983-2016 yılları arasında ait 236 tezdən 77’sinin (%32.6) yayına dönüştürüldüğü saptanmıştır. Bu tezlerin %15.2’si Science Citation Index/Science Citation Index Expanded, %11.9’u uluslararası, %5.5’i ulusal indeksli dergilerde yayınlanmıştır. Tezin makale olarak yayımlanma süresi ortalama 2.95±2.49 yıl olarak bulunmuştur. Tezi yapan uzmanlık öğrencisinin makalelerin %85.7’sinde birinci yazar olduğu saptanmıştır. Yayına dönüştürülmüş tezlerin %53.2’sinin prospektif çalışma olduğu ve en sık Adli Patoloji (%26) ile Adli Psikiyatri (%23.4) alanlarında yapıldığı saptanmıştır. **Sonuç:** Adli Tıp alanında tezlerin yayına dönüştürülme oranı ülkemiz ve yurtdışında farklı uzmanlık alanlarında yapılmış olan çalışmaların verileri ile benzer bulunmuştur ancak olması gereken seviyenin altındadır. Tez danışmanının teşvik edici ve eğitici olması, yabancı dil desteğinin verilmesi, zaman ve maddi kaynağın sağlanması gibi süreci kolaylaştıran çözümlerin üretilmesi önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Adli Tıp, Tez, Uzmanlık, Yayın

Abstract: **Objective:** The present study aims to investigate the publication rate of Forensic Medicine specialty theses in national and international journals. **Materials and Methods:** The Council of Higher Education Thesis Centre Database was searched for medical specialty theses written between 1983-2016. Another screening was carried out using the resident and mentor names, as well as thesis title on Ulakbim, Türk Medline, Google Scholar, Web of Science, PubMed databases. The years that the theses were written and the articles were published, the database of the journal, resident’s name order, type of research, thesis subjects were recorded. **Results:** The findings showed that 77 (32.6%) out of a total of 236 theses written between 1983-2016 were published. Fifteen-point two percent of these theses were published in Science Citation Index-Expanded/Social Sciences Citation Index, 11.9% were published in international and 5.5% in national indexed journals. The mean publication time was 2.95±2.49 years. It was found that the resident was the first author in 85.7% of the articles, and 53.2% of the published theses were prospective studies. Most frequently article subjects were in the fields of Forensic Pathology (26%) and Psychiatry (23.4%). **Conclusions:** Publishing rate of the theses in Forensic Medicine was similar to the data regarding publication rates of theses in different medical specialty fields in our country and abroad; however, it is below the level desired. It is of utmost importance to find solutions to facilitate the process, including but not limited to mentors that are encouraging and instructive, foreign language support, time and funding.

Keywords: Forensic Medicine, Publication, Specialty, Theses

DOI: 10.17986/blm.2020.v25i1.1332

Derya Çağlayan: Arş. Gör. Dr., Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, İzmir
E-mail: drderya_caglayan@yahoo.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9088-5097>

Cemil Çelik: Arş. Gör. Dr., Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, İzmir
E-mail: cemilcelik89@hotmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8103-459X>

Ahsen Kaya: Doç. Dr., Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, İzmir
E-mail: pekcanahsen@yahoo.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6969-1562>

Ekin Özgür Aktaş: Prof. Dr., Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, İzmir
E-mail: eoaktas@yahoo.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0934-3731>

Bildirimler

* Sorumlu Yazar

Bu çalışma verilerinin bir kısmı 16. Adli Tıp Kongresi’nde (24-28 Ekim 2018, Antalya) poster olarak sunulmuştur.

Finansal Destek

Yazarlar bu makale ile ilgili herhangi bir mali destek kullanımı bildirmemişlerdir.

Çıkar Çatışması

Yazarlar bu makale ile ilgili herhangi bir çıkar çatışması bildirmemişlerdir.

Etik Beyan

Çalışmamız Helsinki Bildirgesi’ne uygun olarak yazılmış olup, tez ve yayınlar taranarak yapıldığı için etik kurul onayı alınmamıştır.

Geliş: 03.09.2019

Düzeltilme: 11.09.2019

Kabul: 17.09.2019

p-ISSN: 1300-865X

e-ISSN: 2149-4533

www.adlitipbulteni.com

1. Giriş

Ülkemizde tıpta uzmanlık eğitiminin tamamlanabilmesi için tez hazırlanması zorunludur. Bu süreç ile uzmanlık öğrencilerinin özgün araştırma yapabilme becerisi kazanması ve elde edilen bilgilerin paylaşarak bilime yenilik getirmesi amaçlanmaktadır. Ancak gerek ülkemizde gerekse tüm dünyada tezlerin yayına dönüştürülmesi sorundur (1,2). Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde yapılmış çalışmalara göre tezlerin yayın oranı düşük olup bu oran %1.2-52.3 arasında değişmektedir (3). Tez danışmanın teşvik edici ve eğitici olmaması, yabancı dil yetersizliği, çalışmanın içeriğinin özgün olmaması, zaman ve maddi kaynak yetersizliği vb. nedenlerle tezler bilimsel yayına dönüştürülemez (4,5).

Son yıllarda farklı uzmanlık dallarında yapılmış tezlerin yayına dönüştürülme oranını inceleyen çalışmalar giderek artmaktadır. Bu çalışmada, Adli Tıp alanında yapılmış tıpta uzmanlık tezlerinin ulusal ve uluslararası dergilerde yayına dönüştürülme oranı incelenmiştir.

2. Gereç ve Yöntem

23 Ağustos 2018 tarihinde Yüksek Öğretim Kurulu Tez Merkezi veri tabanından (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tarama.jsp>), anabilim dalı “Adli Tıp Anabilim Dalı”, üniversite “Adalet Bakanlığı” ve tez türü “Tıpta Uzmanlık” seçilerek tarama yapılmıştır. Yüksek lisans ve doktora tezleri, Adli Tıp Anabilim Dalına ait olmayan tezler ve yayına dönüştürme süreci göz önüne alınarak 2017-2018 yıllarına ait tezler çalışma dışı bırakılmıştır. Veri tabanına birden fazla yüklenen tezlerin sadece biri çalışmaya alınmıştır. Ulaşılan tezlerin yazar ve danışman adı ile tez başlığı kullanılarak 23 Ağustos 2018-27 Ağustos 2018 tarihleri arasında Ulakbim, Türk Medline, Google Scholar, Web of Science, Pubmed veri tabanları taranmıştır. Elektronik ortamda ulaşılabilen makalelerin özet bölümü ile tezin özet bölümü karşılaştırılarak tezlerin yayına dönüştürülme oranı değerlendirilmiştir. Yayına dönüştürülmüş tezlerin yapıldığı yıl, makalenin yayımlandığı yıl, derginin veri tabanı [ulusal, uluslararası ve Science Citation Index (SCI)/Science Citation Index Expanded (SCI-E)/Social Sciences Citation Index (SSCI)], uzmanlık öğrencisinin yazar sıralaması, araştırma tipi (prospektif-retrospektif-hayvan deneyi) kaydedilmiştir. Çalışma alanına göre yayına dönüştürülmüş ve dönüştürülmemiş tüm tezlerin konuları ana başlıklar altında toplanmıştır. İstatistiksel analiz SPSS 15.0 paket programı kullanılarak ki-kare testi ve Fisher’s Exact test kullanılarak yapılmıştır. 0,05 altındaki p değerleri istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Etik Beyan

Çalışmamız Helsinki Bildirgesi’ne uygun olarak yazılmış olup, tez ve yayınlar taranarak yapıldığı için etik kurul onayı alınmamıştır.

3. Bulgular

Tarama sonucunda 1983-2018 yılları arasında Adli Tıp Anabilim Dalları ve Adalet Bakanlığı’na ait 270 uzmanlık tezine ulaşılmıştır. 1983-2016 yılları arasında ait 236 tezdən 77’sinin (%32.6) yayına dönüştürüldüğü saptanmıştır. Bu tezlerin %15.2’si (n:36) SCI/SCI-E/SSCI, %11.9’u (n:28) uluslararası, %5.5 (n:13) ulusal indeksli dergilerde yayınlanmıştır.

Tezin makale olarak yayımlanma süresi ortalama 2.95 ± 2.49 (min:-1,max:10) yıl, bu süre SCI/SCI-E/SSCI kapsamındaki dergilerde ortalama 3.03 ± 2.52 yıl, diğer ulusal/uluslararası dergilerde ise 2.88 ± 2.49 yıl olarak bulunmuştur ($p=0.79$).

Makalelerdeki yazar sıralaması değerlendirildiğinde, tezi yapan uzmanlık öğrencisinin 66 yayında (%85.7) ilk isim, 8 yayında (%10.4) ikinci isim, 3 yayında (%3.9) üçüncü isim olduğu saptanmıştır. SCI/SCI-E/SSCI kapsamındaki dergilerde yayınlanmış çalışmalarda ilk isim olma oranı %77.8, diğer dergilerde yayınlanmış çalışmalarda ise %92.7 olarak bulunmuştur, ancak aralarında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır ($p=0.09$).

Uzmanlık eğitimi tamamlandıktan sonra uzmanlık öğrencilerinin akademik statüleri değerlendirildiğinde, tezini yayın haline getiren 77 hekimin %50.6’sının, tezini yayına dönüştürmeyen 159 hekimin %27’sinin akademik kariyeri olduğu bulunmuştur ($p<0.05$).

Yayına dönüştürülmüş tezlerin makale yıllarına ve yayımlandıkları derginin veri tabanına göre dağılım oranı Tablo 1’de gösterilmiştir. 2009 yılından sonra makale oranında artış saptanmıştır ($p<0.05$). 2009 yılından önce yayınlanan makalelerin %38’i, 2009 ve sonrasında yayınlanan makalelerin ise %50’si SCI/SCI-E/SSCI kapsamındaki dergilerde yayınlanmış olup, istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır ($p=0.44$).

Tezler çalışma tipine göre değerlendirildiğinde; %53.2 (n:41) prospektif, %28.6 (n:22) retrospektif, %14.3 (n:11) hayvan deneyi, %3.9 (n:3) diğer (derleme vb.) olduğu görülmüştür. Hayvan deneyi, prospektif ve retrospektif çalışmalarının SCI/SCI-E/SSCI kapsamındaki dergilerde yayınlanma oranı sırasıyla %72.7, %56, %22.7 olarak bulunmuştur ($p=0.009$).

Makalelerin konulara göre dağılımı incelendiğinde en sık çalışma alanının Adli Patoloji (n:20) ve Adli Psikiyatri (n:18) olduğu saptanmıştır. SCI/SCI-E/SSCI kapsamındaki dergilerde yayınlanma oranı en yüksek çalışma alanları ise Adli Genetik (%100) ve Adli Toksikoloji (%67)

Tablo 1. Yayına dönüştürülmüş tezlerin makale yıllarına ve dergi veri tabanına göre dağılımı

Yıllar	SCI/SCI-E/SSCI dergilerdeki makaleler		Uluslararası dergilerdeki makaleler		Ulusal dergilerdeki makaleler		Toplam makale	
	n	%	n	%	n	%	n	%
1994-1998*	0	0	2	2.6	1	1.3	3	3.9
1999-2003	5	6.5	2	2.6	2	2.6	9	11.7
2004-2008	3	3.9	4	5.2	2	2.6	9	11.7
2009-2013	14	18.2	9	11.7	5	6.5	28	36.4
2014-2018	14	18.2	11	14.3	3	3.9	28	36.4
Total	36	46.8	28	36.4	13	16.9	77	100

*Elektronik ortamda ilk ulaşılan makale yılı 1996'dır.

olarak bulunmuştur. Makalelerin konuları ve SCI/SCI-E/SSCI kapsamındaki dergilerde yayınlanma oranı Tablo 2'de gösterilmiştir. 1983-2016 yılları arasında yapılmış ancak yayına dönüştürülmemiş 159 tezin çalışma konuları ise sırasıyla Adli Patoloji (n:33), Adli Psikiyatri (n:27), Adli Travmatoloji (n:20), Adli Radyoloji (n:17), Adli Kimya (n:16), Tıbbi Uygulama Hataları incelemeleri (n:9), Adli Genetik (n:6), Adli Toksikoloji (n:5), Adli Biyoloji (n:5), Adli Antropoloji (n:3), Balistik (n:2), diğer (n:16) olarak saptanmıştır.

4. Tartışma

Çalışmamızda Adli Tıp alanında yapılmış uzmanlık tezlerinin yayına dönüştürülme oranı ülkemiz ortalamasında ve diğer ülkelerin verileri ile benzer bulunmuştur. Ancak bu oran yine de istenilen ve olması gereken düzeyin altında kalmaktadır. Ülkemizde yapılmış farklı tıpta uzmanlık alanlarındaki çalışmalar incelendiğinde; tezlerin yayına dönüştürülme oranı, ulusal ve uluslararası/SCI-E dergilerde Kulak Burun Boğaz alanında %35.6 (6), Göz Hastalıkları alanında %50 (7), Üroloji

alanında %49.7 (8), sadece SCI/SCI-E kapsamındaki dergilerde ise Beyin Cerrahisi alanında %18 (9), Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji alanında %10.2 (1), Ortopedi alanında %12.3 (10) olduğu görülmüştür. Diğer ülkelerde yapılmış çalışmalar değerlendirildiğinde; Fransa'da Radyoloji alanında %35.3 (11), Pediatri alanında ise %27.9 (12) olarak saptanan oranlar, tezlerin makaleye dönüştürülmesindeki sorunun sadece ülkemize özgü bir problem olmadığını göstermektedir.

Tezin yayına dönüştürülme sürecini zorlaştıran faktörlerin araştırıldığı çeşitli yayınlar bulunmaktadır. Anket şeklinde öğretim üyeleriyle yapılmış iki çalışmada saptanan başlıca engel ve zorluklar; makale yazımı konusunda lisansüstü programlarda yeterli bilgi verilmemesi, yabancı dil yetersizliği, yayın yapmaya teşvik edici düzenlemelerin olmaması, tez danışmanının yeterince yönlendirme yapmaması, araştırmanın bilimsel düzey bakımından düşük olması, yayın yapmaya zorlayıcı faktörlerin olmaması, dergilerin ücret talep etmesi, maddi kaynak ve zaman yetersizliği, negatif veya orijinal olmayan sonuçlara ulaşılması olarak sıralanmaktadır.

Tablo 2. Makale konuları ve SCI/SCI-E/SSCI kapsamındaki dergilerde yayınlanma oranı.

Makale konusu	Makale konularının dağılımı		Makale konularına göre SCI/SCI-E/SSCI dergilerde yayın oranı	
	n	%	n	(%)
Adli Patoloji	20	26.0	12	60.0
Adli Psikiyatri	18	23.4	6	33.3
Adli Travmatoloji	8	10.3	2	25.0
Adli Biyoloji	7	9.0	4	57.1
Adli Toksikoloji	6	7.8	4	66.6
Adli Radyoloji	5	6.5	1	20.0
Adli Genetik	4	5.2	4	100.0
Adli Kimya	3	3.9	1	33.3
Balistik	3	3.9	1	33.3
Diğer	3	3.9	1	33.3

(4,5). Oysa “yayınlanmamış araştırmanın steril olduğu” bir gerçektir (13) ve yoğun emekle yapılan çalışmaların yayına dönüştürülmesi arttırılarak literatüre katkı sağlaması gerekmektedir.

Tezlerin yayına dönüştürülme süresi değişken olup önceki çalışmalarda yedi yıla kadar uzadığı, ortalama 2.8 yıl olduğu bildirilmiş olup (2,8,14) çalışmamızda ortalama yayın süresi literatürle uyumlu bulunmuştur. Özellikle yüksek etki değerli dergilerde makalenin kabul ve yayın sürecinin uzaması, çeşitli nedenlerle reddedilmesi yazar üzerinde olumsuz etkiye sebep olabilmektedir (15). Ancak bizim çalışmamızda SCI/SCI-E/SSCI kapsamında olan ve olmayan dergiler arasındaki yayın süresi Mayir ve ark.’nın çalışmasına (14) benzer şekilde birbirine yakın bulunmuştur. Yayın sürecinin gecikmesi farklı merkezlerden benzer çalışmaların yayınlanmasıyla da sonuçlanabilmektedir (2). Bu nedenle yayın sürecini kolaylaştıracak yabancı dil desteği, tezlerin nasıl bilimsel makaleye çevrileceği, hangi dergilere gönderilebileceği konusunda eğitimlerin düzenlenmesi gibi çalışmalar yapılmalıdır (1).

Ülkemizde ve yurtdışında yapılan çalışmalarda tezi yapan uzmanlık öğrencisinin ilk isim olma oranı %54 ile %84 arasında değişmektedir (2,6,8,11). Genel olarak tezlerden üretilen makalelerde birinci yazar öğrencidir. Ancak fikir danışmana ait, çalışmanın çoğunluğu danışman tarafından yapılmış ve analiz yapılarak makale danışmanca yazılmış ise birinci isim danışman, öğrenci ise ortak yazar olur (16). Çalışmamızda bu nedenler incelenememiş olmakla beraber Genel Cerrahi alanında yapılmış bir çalışmaya (14) benzer şekilde SCI/SCI-E/SSCI kapsamındaki dergilerde tezi yapan uzmanlık öğrencisinin ilk isim olma oranı düşük saptanmıştır. Bu durum Sipahi ve ark.’nın çalışmasında da (3) belirtildiği gibi 2016 yılına kadar ülkemizde geçerli olan akademik yükseltme kriterleriyle ilişkili olabilir. Bu kriterlere göre tez dışı yapılan çalışmaların yayın olarak kabul edilmesi, makalede ilk isim olmanın öğrenciye katkı sağlamayacağını düşünülmesi danışmanın kendisini ilk isim olarak bildirmesine neden olmuş olabilir (3). 2016 yılında kriterlerin değişmesi ve tezden üretilmiş yayımlardan puan alınmasının tezlerin yayına dönüştürülmesine etkisi ilerleyen süreçte değerlendirilebilecektir. Olası bir diğer neden de çalışmanın içeriğinin özgün olduğu düşünülüyorsa etki değeri yüksek dergide yayımlanabileceği düşüncesi olabilir. Sonuç olarak, tezi yapan uzmanlık öğrencisinin ilk isim hakkının elinden alınması motivasyon kaybına neden olabilmektedir.

Son yıllarda bilim dünyasında yazarlar arasında çalışmalarının yayımlanması konusunda büyük bir rekabet vardır (13). Çalışmamızda da makalelerin yıllara göre

dağılımı incelendiğinde, 2009 yılı ve sonrasında artış olduğu saptanmıştır. Akademik kadroya atanma isteği ve performans göstergesi olarak yayın sayısının arttırılmak istenmesi bu artışın nedeni olabilir. Sayek ve ark.’nın çalışmasında; akademik kariyer yapmak isteyen kişilerin tezlerini yayına çevirme oranının %82.4, akademik beklentisi olmayan kişilerde ise bu oranın %57.1 olduğu bildirilmiştir (17). Benzer şekilde, bizim çalışmamızda da tezini yayın haline getiren hekimlerde akademik kariyer oranı daha yüksek bulunmuştur. 2009 yılından önce yayın oranının düşük saptanmasının bir diğer olası nedeni de eski yıllara gidildikçe elektronik ortamda makalelere ulaşılamaması olabilir.

Tez çalışmalarında öğrencinin yeterli süresinin olması, kaynak materyallerin daha fazla ve ulaşılabilir olması gibi nedenlerle prospektif çalışmaların yapılması arzu edilir. Bir bilimsel çalışmanın ileriye dönük şekilde tasarlanmış olması kalitesini ve yayınlanma olasılığını arttırmaktadır (6). Daha önce yapılmış çalışmalarda prospektif yapılan tezlerin retrospektif olanlara göre daha fazla yayına dönüştürüldüğü bildirilmiştir (6,8). Hayvan deneyi çalışmalarının ise insanlarda uygulanamayacak deneylerle bilgiye ulaşım sağlaması ve insanlarda yapılacak çalışmaların öncüsü olması nedeniyle yayına dönüştürme isteği ve makale olarak kabul oranı daha fazla olmaktadır. Bizim çalışmamızda da beklenildiği şekilde ileriye dönük tezlerin ve hayvan deneyi çalışmalarının SCI/SCI-E/SSCI kapsamındaki dergilerde yayınlanma oranı yüksek bulunmuştur. 1983-2016 yılları arasında yapılmış tüm tezlerin çalışma konularının en sık Adli Patoloji, Adli Psikiyatri ve Adli Travmatoloji alanlarında olduğu izlenmiş olup dolayısıyla bu alanlarda yayına dönüştürülmüş tezlerin daha fazla olduğu düşünülmüştür. Adli Antropoloji ve özellikle son yıllarda ülkemizde sıkça gündeme gelen tıbbi uygulama hatalarının incelendiği tezlerin yayına dönüştürülmemesi ise dikkat çekicidir. Adli Genetik ve Adli Toksikoloji bilimlerinin sürekli yeni verilerin elde edilerek literatüre katkı sağlaması ve güncel olması nedeniyle SCI/SCI-E/SSCI kapsamındaki dergilerde yayınlanma oranı yüksek bulunmuş olabilir.

Çalışmamızın kısıtlılığı ise, ülkemizde üniversiteler dışında Adli Tıp alanında çok sayıda uzmanlık öğrencisi yetiştiren Adalet Bakanlığı’na bağlı Adli Tıp Kurumu’na ait tezlerin sadece altı tanesinin Yüksek Öğretim Kurulu Tez Merkezi veri tabanına yüklenmiş olması nedeniyle bu kurumda yapılmış tezlerin incelenememiş olmasıdır. Bu çalışmalara erişim sağlanabilseydi daha kesin bir sonuca ulaşılabilirdi. Bu nedenle; Adli Tıp Kurumu’nda yapılan tezlerin veri tabanına yüklenmesinin zorunlu hale getirilmesi ve bunun için gerekli alt yapının oluşturulması gereklidir. Diğer bir kısıtlılık ise; tezlerin veri tabanına

yüklenme zorunluluğunun olmadığı dönemlere ait tezlere ulaşılamaması, dolayısıyla makaleye dönüştürülmesinin değerlendirilememiş olmasıdır.

Sonuç olarak; Adli Tıp uzmanlık tezlerinin yayına dönüştürülme oranı ülkemizde ve dünyada farklı uzmanlık alanlarında yapılmış çalışmalarla karşılaştırıldığında benzer bulunmuş olmakla birlikte düşüktür. Tezlerin indeksli dergilerde yayın oranı bireyin, akademik merkezlerin ve ülkelerin bilimsel başarılarının önemli bir göstergesidir, bu nedenle böyle bir kaynağın daha efektif kullanılması için gerekli çalışmalar yapılmalıdır (7). Bilimsel olarak kaliteli tezlerin yapılmasının teşvik edilmesi, yayına dönüştürülmesi için gerekli zaman, finansal destek, eğitim gibi her türlü desteğin verilmesi gereklidir. Ayrıca uzmanlık eğitiminin tamamlanabilmesi için akademik başvurularda olduğu gibi tezin yayın yapılması şartı getirilebilir (1). Uzmanlık eğitimi tamamlayan kişilerde tezlerinin yayına dönüştürülmemesindeki nedenleri ve çözüm önerilerini inceleyen çalışmaların yapılması bu oranın artırılmasına katkı sağlayabilir. Ülkemizde son zamanlarda yürürlüğe giren doçentlik başvuru kriterlerine eklenen uzmanlık tezinin yayına dönüştürülmesi zorunluluğunun bu oranı nasıl etkileyeceği ilerleyen zaman içerisinde yapılacak yeni çalışmalarla belli olabilecektir.

Kaynaklar

1. Sipahi OR, Çağlayan Serin D, Pullukcu H, Tasbakan M, Köseli Ulu D, Yamazhan T, *et al.* Publication rates of Turkish medical specialty and doctorate theses on Medical Microbiology, Clinical Microbiology and Infectious Diseases disciplines in international journals. *Mikrobiyoloji Bülteni* 2014;48(2): 341–5. <https://doi.org/10.5578/mb.7003>
2. Dhaliwal U, Singh N, Bhatia A. Masters theses from a university medical college: publication in indexed scientific journals. *Indian J Ophthalmol* 2010;58(2):101-4. <https://doi.org/10.4103/0301-4738.60070>
3. Sipahi H, Durusoy R, Ergin I, Hassoy H, Davas A, Karababa A. Publication rates of public health theses in international and national peer-review journals in Turkey. *Iran J Public Health* 2012; 41(9):31–5.
4. Duracinsky M, Lalanne C, Rous L, Dara AF, Baudoin L, Pellet C, *et al.* Barriers to publishing in biomedical journals perceived by a sample of French researchers: results of the DIAzePAM study. *BMC Med Res Methodol* 2017;17(1):96. <https://doi.org/10.1186/s12874-017-0371-z>
5. Çökmüş C. Bilimsel araştırmanın yayına dönüştürülmesi: sorunlar ve öneriler. (İnternet) uvv.ulakbim.gov.tr/toplanti/uay10/ccokmus.pdf [Erişim tarihi 10.10.2018]
6. Çetin AÇ, Boran C, Erdağ TK. Do the otorhinolaryngology specialization theses turn into publications? *The Turkish Journal of Ear Nose Throat* 2017;27(4):185-93. <https://doi.org/10.5606/kbbihtisas.2017.71429>
7. Bayramlar H, Karadağ R, Kanra Gurturk AY, Ocal A, Dağ Y, Sari U. Publication patterns of ophthalmology residency dissertations in Turkey. *Eur J Gen Med* 2015;12(3):213–6.
8. Yüksel M, İpekçi T, Tunçkiran A. Publication rates of dissertations written in medical faculties of Turkey in the field of urology between the years 2008, and 2011, and citation analysis: A cross-sectional study. *Turk J Urol* 2017;44(4):341–5. <https://doi.org/10.5152/tud.2017.32042>
9. Öğrenci A, Ekşi MŞ, Özcan-Ekşi EE, Koban O. From idea to publication: Publication rates of theses in neurosurgery from Turkey. *Neurol Neurochir Pol* 2016;50:45–7. <https://doi.org/10.1016/j.pjnns.2015.11.007>
10. Koca K, İkinci S, Akpancar S, Gemci MH, Erşen Ö, Akyıldız F. An analysis of orthopaedic theses in Turkey: Evidence levels and publication rates. *Acta Orthop Traumatol Turc* 2016;50(5):562-6. <https://doi.org/10.1016/j.aott.2016.03.001>
11. Chassagnon G, Dangouloff-Ros V, Vilgrain V, Ronot M. Academic productivity of French radiology residents: Where do we stand? *Diagn Interv Imaging* 2016;97(2):211-8. <https://doi.org/10.1016/j.diii.2015.08.001>
12. Fabre A. Publication of pediatric medical dissertations in France. *Arch Pediatr* 2015;22(8):802-6. <https://doi.org/10.1016/j.arcped.2015.03.013>
13. Curzon ME, Cleaton-Jones PE. Writing scientific papers for publication: “Without publication research is sterile”. *Eur Arch Paediatr Dent* 2012;13(1):4-10.
14. Mayir B, Bilecik T, Çakır T, Doğan U, Gündüz UR, Aslaner A, *et al.* Analysis of the publishing rate and the number of citations of general surgery dissertations. *Turk J Surg* 2017;33(1):33-6. <https://doi.org/10.5152/UCD.2016.3190>
15. Kalcıoğlu MT, İleri Y, Karaca S, Egilmez OK, Kokten N. Research on the submission, acceptance and publication times of articles submitted to international otorhinolaryngology journals. *Acta Inform Med* 2015;23(6):379-84. <https://doi.org/10.5455/aim.2015.23.379-384>
16. İnci O. Bilimsel yayın etiği ilkeleri, yanıtlmalar, yanıtlmaları önlemeye yönelik öneriler. (İnternet) <http://uvv.ulakbim.gov.tr/tip/sempozyum7/inci.pdf> [Erişim tarihi 10.10.2018]
17. Sayek İ, Yorgancı K. Genel cerrahi uzmanlık eğitiminde tez çalışmaları: Bir üniversite kliniği deneyimi. *Ulus Cerrahi Derg* 2000;16:56–60. In: Mayir B, Bilecik T, Çakır T, Doğan U, Gündüz UR, Aslaner A, *et al.* Analysis of the publishing rate and the number of citations of general surgery dissertations. *Turk J Surg* 2017;33(1):33-6. <https://doi.org/10.5152/UCD.2016.3190>